

Başvuru Numarası : 2021/956
Toplantı Tarihi/Sayısı : 3.11.2021/3
Karar Numarası : 2021/271
Başvuran : ...
Başvuran Vekili : --
Adres : ... Kapalı Ceza İnfaz Kurumu

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuran ve kardeşinin ... Ağır Ceza Mahkemesi tarafından hapis cezası ile cezalandırıldığı, kendisinin işlediği suçtan dolayı pişman olduğu ancak kardeşinin suçsuz olduğu, ceza infaz kurumunda haksız yere tutulduğu iddiasına ilişkindir.

II. ÖN İNCELEME

2. Başvuru dilekçesinde yer alan bilgilere göre başvuran, ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... Esas sayılı dava dosyası üzerinde yapılan yargılama neticesinde, kendisi ve kardeşi ... hakkında ayrı ayrı 12 yıl 6 ay hapis ve 25.000TL adli para cezasına mahkum edildiklerini, kendisinin işlediği suç sebebiyle pişman olduğunu ancak kardeşinin herhangi bir suçunun olmadığını, bunu duruşma sırasında da söylediğini ancak dikkate alınmadığını, haksız yere ceza infaz kurumunda tutulduğunu, başvuru konusu ile ilgili olarak pek çok kurum ve kuruluşa başvurduğunu ancak sonuç alamadığını belirterek bu konu hakkında Kurumumuzdan yardım talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesinde: "*Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.*" denmektedir.

4. Yine Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinde: "*Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.*" hükmü yer almaktadır.

5.20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*" denmektedir.

6. Yine 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde: "... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek..." Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

7. Aynı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde: "... (4) Yasama ve yargı yetkilerinin

kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40'nci maddesinde: “(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.” denmektedir.

9. Anılan Yönetmelik'in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48'inci maddesinde: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği,ç)Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı... yönlerinden incelenir.” denmektedir.

10. Yine aynı Yönetmelik'in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67'nci maddesinde: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” hükmü yer almaktadır.

IV. GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Bununla birlikte somut başvuru, ... Ağır Ceza Mahkemesince yapılan yargılama neticesinde başvuranın kardeşi ile birlikte 12 yıl 6 ay hapis cezasına mahkum edildiği, kardeşinin suçsuz olduğu, suçu kendisinin işlediğini duruşma sırasında Mahkemeye söylediği, ancak dikkate alınmadığı, kardeşinin haksız yere ceza infaz kurumunda tutulduğu iddialarına ilişkindir.

14. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, başvuruda ileri sürülen iddiaların yargılanmayı yapan mahkeme nezdinde ileri sürüldüğü ve böylelikle iddiaların yargısal denetimden geçtiği, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

2. Kararın başvuruya tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 03.11.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-onaylıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi